

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 336/2024-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], proti postupu a uzneseniu Mestského súdu Bratislava IV č. k. 59Cos/1/2023-23 z 22. februára 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 10. mája 2024 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 19, čl. 26, čl. 46 a čl. 47 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) označeným postupom a uznesením mestského súdu. Navrhuje, aby ústavný súd prijal jeho ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie a priznal mu primerané finančné zadostučinenie 15 000 eur za nemajetkovú ujmu spôsobenú mestským súdom. Okrem toho sťažovateľ požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a poskytnutie tlmočníka.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal na mestskom súde 8. augusta 2023 žalobu o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy. Dňa 16. januára 2024 bola sťažovateľovi zaslaná výzva na zaplatenie súdneho poplatku. Zásielka sa 7. februára 2024 mestskému súdu vrátila ako „*neprevzatá v odbernej lehote*“.

3. Napadnutým uznesením preto mestský súd konanie zastavil a žalovanej ani žalobcovi nepriznal náhradu trov konania.

4. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti predovšetkým namieta postup zamestnancov mestského súdu, o ktorých tvrdí, že úmyselne marili doručenie výzvy na zaplatenie súdneho poplatku. Informácie o stave konania mu neboli poskytnuté napriek opakovaným žiadostiam. Okrem toho sťažovateľ uvádza, že sa opakovane domáhal doručenia výzvy na zaplatenie súdneho poplatku (osobne aj telefonicky). Vo vzťahu k tvrdeniu súdu o doručení zásielky 7. februára 2024 sťažovateľ uvádza,

že táto mu nikdy doručená nebola a rovnako mu nebolo doručené ani oznámenie o uložení zásielky na pošte.

5. V súvislosti s napadnutým uznesením podal sťažovateľ 5. marca 2024 sťažnosť podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), na ktorú reagoval podpredseda mestského súdu tak, že ju vyhodnotil ako nedôvodnú. Následne, 15. marca 2024 podal sťažovateľ vysvetlenie ku svojej sťažnosti z 5. marca 2024. V reakcii bol sťažovateľovi doručený podpredsedom mestského súdu list, ktorým mu oznámil, že jeho podanie z 15. marca 2024 bolo z Najvyššieho súdu Slovenskej republiky odstúpené mestskému súdu, kde bolo postúpené do spisu sp. zn. 59Cos/1/2023 na priame vybavenie.

6. Postup mestského súdu zavŕšený prijatím napadnutého uznesenia sťažovateľ považuje za nezákonný.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd po dôkladnej analýze podania konštatuje, že má vážne formálne a obsahové nedostatky, avšak možno ho označiť za sťažnosť podľa čl. 127 ústavy, pretože obsahuje tvrdenie o porušení označených článkov ústavy a dohovoru, obsahuje označenie rozhodnutia, ktorým sa konanie skončilo a je prílohou ústavnej sťažnosti.

8. V súvislosti s nedostatkami ústavnej sťažnosti ústavný súd uvádza, že sťažovateľ síce uviedol, ktoré práva, resp. články ústavy a dohovoru mali byť označeným postupom a rozhodnutím mestského súdu porušené, avšak na podporu svojich tvrdení neuviedol žiadnu relevantnú ústavnoprávnu argumentáciu, na základe ktorej by ústavný súd mohol posúdiť opodstatnenosť svojich tvrdení, čo je požiadavka vyplývajúca z § 39 ods. 3 v spojení s § 123 ods. 1 písm. d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Podanie taktiež neobsahuje žiaden určitý a relevantný návrh rozhodnutia (petit), na ktorého podklade by ústavný súd mohol konať v rámci svojich ústavou zverených kompetencií (požiadavka plynúca z § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

9. Závažnosť uvedených nedostatkov bráni prijatiu ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie a sú dôvodom na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde. Keďže je zjavné, že ústavná sťažnosť je v časti zjavne neopodstatnená (bod 10 – 12) a sčasti neprípustná (bod 13 – 15), ústavný súd nepovažoval za potrebné vyzývať sťažovateľa na odstránenie nedostatkov jeho podania.

10. Ústavný súd dáva do pozornosti, že sťažovateľ označené konanie mestského súdu pre údajné prieťahy napadol ústavnou sťažnosťou už 19. februára 2024. Ústavný súd uznesením sp. zn. I. ÚS 230/2024 z 25. apríla 2024 jeho ústavnú sťažnosť odmietol. Vo vzťahu k napadnutému postupu mestského súdu nad rámec namietaných prieťahov v označenom uznesení ústavný súd uviedol: „Uplatnením fikcie doručenia podľa § 112 Civilného sporového poriadku tak súdom určená lehota na zaplatenie súdneho poplatku sťažovateľovi uplynula 19. februára 2024. Sťažovateľ zaplatil súdny poplatok 22. februára 2024. Napadnuté konanie mestský súd uznesením č. k 59Cos 1/2023-23 z 22. februára 2024 zastavil v dôsledku nezaplatenia súdneho poplatku v ním

určenej lehote [§ 10 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“)], čím sa sťažovateľ vlastným procesným postupom (nekonaním) dostal do pre neho nepriaznivej situácie.“

11. Sťažovateľovi bola doručená výzva na zaplatenie súdneho poplatku na adresu, ktorú sám v podanej žalobe uviedol. Zásielka v odbernej lehote nebola prevzatá, v dôsledku čoho sa v konaní uplatnila fikcia doručenia. Sťažovateľ neprodukoval žiadne právne relevantné tvrdenia spôsobilé spochybníť poštovú prepravu zásielky. Okrem toho je potrebné zdôrazniť aj to, že podľa § 5 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch poplatková povinnosť vzniká už momentom podania návrhu/žaloby, nie až dorúčením výzvy na jeho zaplatenie.

12. Z uvedeného vyplýva, že medzi namietaným postupom mestského súdu pri doručovaní výzvy na zaplatenie súdneho poplatku a označenými právami sťažovateľa nie je príčinná súvislosť. Ústavná sťažnosť je preto v tejto časti zjavne neopodstatnená [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

13. Ústavný súd ďalej poukazuje na princíp subsidiarity, ktorým sa riadi konanie pred ústavným súdom a podľa ktorého predstavuje konanie pred ústavným súdom *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu. Vyčerpanie právnych prostriedkov, ktoré zákon poskytuje na účinnú ochranu základných práv a slobôd a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, je jednou z podmienok prípustnosti ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda aj podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom [§ 55 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde].

14. Uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku je rozhodnutím prijatým vyšším súdnym úradníkom mestského súdu. Podľa § 239 ods. 1 Civilného sporového poriadku proti uzneseniu vydanému súdnym úradníkom je prípustná sťažnosť. Túto možnosť však sťažovateľ nevyužil (z príloh vyplýva, že sťažnosť podal proti postupu mestského súdu podľa zákona o súdoch, pozn.).

15. V tomto smere tak vo vzťahu k nespokojnosti sťažovateľa s uznesením o zastavení konania možno konštatovať, že nevyužil prostriedok nápravy, ktorý mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, a preto je možné ústavnú sťažnosť v časti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka o zastavení konania odmietnuť pre jej neprípustnosť podľa § 55 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

16. Ústavný súd môže podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ustanoviť fyzickej osobe alebo právnickej osobe právneho zástupcu, ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (I. ÚS 333/2020).

17. V prípade ústavnej sťažnosti, pri ktorej je daný dôvod na jej odmietnutie, ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a preto neboli splnené podmienky

na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a ústavný súd žiadosti sťažovateľa podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde nevyhovel.

18. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku už v rámci predbežného prerokovania sa ústavný súd nezaoberal sťažovateľovou požiadavkou na pribratie tlmočníka do konania ani požiadavkou na priznanie finančného zadosťučinenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. júna 2024

Robert Šorl
predseda senátu